

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ และศักยภาพของธุรกิจชุมชน กรณีศึกษา ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน ตามโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบการทั้ง 9 กลุ่ม ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จาก การจัดเวทีกิจกรรม และการศึกษาคูณงานต่างๆ พอจะเป็นแนวทางที่จะเชื่อมโยงไปสู่มาตรฐานสินค้าจากระดับภูมิภาคไปสู่สากล ซึ่งพอจะสรุปให้เห็นถึงแนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยศึกษาตามแนวทางดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการของธุรกิจชุมชน ด้านการบริหารทรัพยากร คน เงิน งาน วัสดุอุปกรณ์ ในธุรกิจชุมชน
3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพด้านการผลิต การตลาด การวางแผนผลิต และการดำเนินธุรกิจ

ผลิตภัณฑ์ของดกแตงบ้าน มีกลุ่มผู้ประกอบการ 9 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วม
ในกรณีศึกษา แสดงศักยภาพที่พร้อมจะพัฒนาไปสู่มาตรฐานในระดับต่อไป ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คุณผกาวรรณ คำหล้า
ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักแตงสี
2. กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คุณชวลา ไชยชัย
ผลิตภัณฑ์กล่องใส่ของ
3. กลุ่มตัวอย่างที่ 3 คุณไพริน ขวงขาว
ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่ง
4. กลุ่มตัวอย่างที่ 4 คุณจันทร์สม หน่อจันทร์แก้ว
ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่ง
5. กลุ่มตัวอย่างที่ 5 คุณพิชิต ปัญญา
ผลิตภัณฑ์เก้าอี้การตูนไม้
6. กลุ่มตัวอย่างที่ 6 คุณนิภาพร บุตรชัย
ผลิตภัณฑ์โต๊ะแตงบ้าน
7. กลุ่มตัวอย่างที่ 7 คุณวชิระ สีจันทร์
ผลิตภัณฑ์กลุ่มวาดภาพ
8. กลุ่มตัวอย่างที่ 8 คุณอุไร กิตติกุล
ผลิตภัณฑ์เก้าอี้รูปการตูน
9. กลุ่มตัวอย่างที่ 9 คุณไพลิน กิตติกุล
ผลิตภัณฑ์เดินเล่นลอยตากแตง

1. เพื่อวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์

การพัฒนาสินค้าท้องถิ่น จำเป็นจะต้องศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ที่ได้จากกรณีศึกษา
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ของดกแตงบ้านนี้มีข้อสังเกตหลายอย่าง ที่น่าสนใจ เพราะ
ผลิตภัณฑ์ของดกแตงบ้าน เป็นผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้
ในปีละมากๆ ในด้านการแข่งขันทางการตลาดสูง มีคู่แข่งจากต่างประเทศมากมาย
เพราะเหตุนี้เองการพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ของดกแตงบ้าน ในไทยสามารถ
แข่งขันกับต่างประเทศได้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางที่จะนำไปสู่ได้ 3 ด้าน อันได้แก่
การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์

1.1 การออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน

กรณีศึกษา ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน โดยรวมในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ยังคงรูปแบบออกแบบที่สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงพัฒนาด้านความแปลกใหม่ทันสมัย และประโยชน์ใช้สอย ขาดการพัฒนาข่าวสารด้านรูปแบบที่ต้องการของท้องตลาด ไม่ทันต่อกระแสตลาดโลกและการแสวงหาสารสนเทศได้แก่ วิธีการจัดทำเกี่ยวกับเอกสารเช่น แฟ้ม รายงาน สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพวาด ภาพถ่าย การใช้คอมพิวเตอร์ที่สามารถ ค้นหา ข้อมูลด้านการออกแบบและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการมุ่งเพียงการผลิต วันต่อวันต่อจำนวน โดยที่ยังขาดความรู้ในการผลิต จึงไม่มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เท่าที่ควรในหลายปีที่ผ่านมา ยกตัวอย่าง คุณพิชิต ปัญญา ผู้ประกอบการกลุ่มที่ 5 ผลิตภัณฑ์เก้าอี้การตูนไม้ การทำ และการดำเนินการทำเก้าอี้การตูน มีการจัดซื้อวัตถุดิบที่ได้มาจากชุมชนของตนเองเพื่อเป็นการกระจายรายได้แก่คนในชุมชนเดียวกัน แต่ปัญหาที่พบคือราคาวัตถุดิบอุปกรณ์ไม้คงที่ และสีที่ใช้ไม่สามารถผสมได้สม่ำเสมอ ตามความต้องการเพราะยังขาดความรู้เรื่องสี จากการเปิดอบรมสัมมนาศึกษาดูงาน ที่ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ภายในงานวิทยากรชี้แจงจุดแข็ง และจุดอ่อนของแต่ละผลิตภัณฑ์ ข้อมูลข่าวสารความนิยมของผู้ซื้อสินค้า ซึ่งปัจจุบันสินค้าที่มีการออกแบบให้ประยุกต์ใช้ร่วมกัน วัสดุอื่นๆ เป็นของใช้มักเป็นที่นิยม เช่น งานจักสานที่มีการผสมเส้นลวด หรือเหล็กเส้น เป็นได้ทั้ง ของตกแต่งบ้าน ตกแต่งสถานที่ ฯลฯ

1.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน

สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ของผู้ประกอบการจากข้อมูลพบว่าไม่มีการออกแบบบรรจุภัณฑ์แต่อย่างใด เนื่องจากผู้ประกอบการทำการผลิต และขายส่งต่อไปให้ยังพ่อค้าคนกลาง และจัดจำหน่ายเอง รวมไปถึงในขั้นตอนการส่งออก การออกแบบกล่องหรือบรรจุภัณฑ์ จึงไม่มีความจำเป็นต่อผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการใช้เพียงกระดาษลูกฟูกห่อหุ้มติดด้วยเทปใส แล้วนำไปใส่ในลังกระดาษ เพื่อป้องกันการชำรุด และการกระแทก

1.3 คุณภาพของผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน

การจะรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้นั้น ผู้ประกอบการจะคำนึงถึงขั้นตอนในการเลือกซื้อวัตถุดิบ และอุปกรณ์ต่างๆ เพราะหากสามารถเลือกซื้อวัตถุดิบ และอุปกรณ์ดีๆ ก็จะสามารถลดโอกาสที่จะเกิดปัญหาผลิตภัณฑ์ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งโดยรวมแล้วผู้ประกอบการที่ขาดเงินลงทุน ไม่สามารถเลือกซื้อวัตถุดิบ และอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน อัตราการเกิดของเสียในกระบวนการผลิตจะเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ไม่ได้คุณภาพ

2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการของธุรกิจชุมชน ด้านการบริหารทรัพยากรคน เงิน งาน วัสดุอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาผู้ประกอบการทั้ง 9 กลุ่ม ในด้านการจัดการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้ ความสำคัญกับการจัดการเพื่อพัฒนาศักยภาพ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการของธุรกิจชุมชน

มีการจัดการง่าย ๆ ไม่เป็นระบบมากนัก แต่สามารถจัดการสิ่งต่างๆ ภายใน กลุ่มธุรกิจของตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นผลมาจากการลองผิดลองถูกจนเกิดเป็นประสบการณ์ จากการเรียนรู้ปัญหานั้นๆ และนำมาประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหานั้นๆ เพื่อให้กลุ่มธุรกิจสามารถอยู่รอด ได้ ในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในกรณีศึกษาทั้ง 9 พบว่ามีการจัดการธุรกิจกันเป็นทอดๆ ตามความสามารถในการทำงาน ซึ่งผู้ประกอบการบางรายสามารถทำงานเองได้ทุกขั้นตอน บางราย ไม่สามารถทำเองในทุกขั้นตอน การจัดการเพื่อบริหารธุรกิจจึงปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม และตามความสามารถ

2.2 ด้านการบริหารทรัพยากรคน

ด้านการบริหารทรัพยากรคนของกลุ่มธุรกิจชุมชนต่างๆ ภายในอำเภอหางดง ซึ่งมีการทำงานกันเป็นครอบครัว ผู้ประกอบส่วนมากไม่มีความคิดที่จะผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย แต่มี เป้าหมายเพื่อการผลิตเพียงอย่างเดียว รายได้ที่ได้รับจะเป็นรายได้ที่ได้จากการผลิตในแต่ละวัน เพราะเหตุนี้การผลิตให้ได้มากๆ ต่อวันจึงเป็นสิ่งสำคัญ การบริหารคน จะบริหารคนภายใน ครอบครัวก่อน เนื่องจากคนในครอบครัวจัดว่าเป็นแรงงานต้นทุนต่ำ

2.3 ด้านบริหารจัดการด้านการเงิน

การบริหารจัดการทางการเงิน ของกลุ่มผู้ประกอบการทั้ง 9 กลุ่ม มีการ จัดการตัดสินใจด้วยตัวเองทั้งหมด และยังไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ จากการให้ผู้ประกอบการ ทั้ง 9 กลุ่ม ทดลองทำการวิเคราะห์ SWOT Analysis ทุกกลุ่มต่างประสบปัญหาทางการเงิน และด้วย ภาวะเศรษฐกิจยังทำให้การสั่งซื้อสินค้าลดลง จนไม่มีพ่อค้ากลางมาให้ผลิตสินค้า และการขาดทุน จากการผลิต ที่ผลิตสินค้าออกมาไม่ได้คุณภาพ เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไป สำหรับ ผู้ประกอบการที่ต้องการเงินลงสามารถจัดหาได้จากแหล่งเงินทุน

2.3.1 แหล่งเงินทุนมีอยู่ 2 แหล่งใหญ่ๆ

1) แหล่งเงินทุนจากเงินออมส่วนบุคคลคือ เงินที่ได้มาจากการ สะสมส่วนตัวซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่ง่ายที่สุด แต่การนำเงินที่เก็บออมของตนเองไปลงทุน โดยไม่มี การป้องกันความเสี่ยง หรือกระจายความเสี่ยง กรณีเกิดการขาดทุนอาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้

2) แหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินคือ การจัดหาเงินจากสถาบันการเงิน อย่างธนาคารพาณิชย์ต่างๆ การกู้เงินมีทั้งระยะสั้น ระยะยาว และรวมไปการเบิกเงินเกินบัญชี สิ่งที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการกู้เงิน คือ ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ ความพร้อม ที่จะรับความเสี่ยงของผู้กู้ วงเงินที่กู้ ความสอดคล้องกับลูกค้าของสถาบันการเงิน และความรวดเร็ว ในการปล่อยสินเชื่อ

2.3.2 วงเงินที่สามารถให้กู้/อัตราดอกเบี้ย

- 1) กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน ไม่เกิน 100,000 บาท
- 2) กรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยนั้นจะขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละธนาคาร และหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน โดยอัตราดอกเบี้ย กรณีสินเชื่อเพื่อธุรกิจ โดยประมาณ 5%-8%

แต่อย่างไรก็ตามรัฐควรช่วยเหลือ และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อที่จะสามารถพัฒนาจากกลุ่มธุรกิจชุมชน ให้เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในรูปแบบผู้ประกอบการ (SMEs) สร้างเสริมอำนาจในการต่อรอง และศักยภาพในด้านการจัดการเพิ่มขึ้น (คู่มือก่อตั้งธุรกิจของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1: หน้า 69-72)

2.4 ด้านการงาน และที่มาของวัสดุอุปกรณ์

ผลิตภัณฑ์ของตกแต่ง ทั้ง 9 กลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างมีการทำงานต่างกันไปตามลักษณะผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์ไม้ จะเหมาะมาเป็นรถบิโก๊พแล้วมาทำการคัดเลือกเอาวัสดุๆ ที่ใช้ได้ไว้ หากเป็นผลิตภัณฑ์จักรสาน จะเหมาะซื้อเพียงไม้ไผ่ เป็นต้น

ด้านรูปแบบการทำงานไม่ต่างกันมากมาย โดยมีเป้าหมายผลิตเพื่อส่งให้แก่พ่อค้าคนกลางเพียงเท่านั้น อาจมีบางส่วนเท่านั้นที่นำไปจำหน่ายเองบ้างโดยแล้วแต่โอกาส อย่างคุณไพริน ขวขาวผู้ประกอบการกลุ่มที่ 3 ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่งสินค้าเหลือจากการจัดส่งหรือยกเลิกสินค้าจากลูกค้า ก็จะนำไปขายที่ถนนคนเดินซึ่งจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพด้านการผลิต การตลาด การวางแผนผลิต และการดำเนินธุรกิจ

การศึกษาที่ผ่านมาในด้านการผลิต การตลาด การวางแผนผลิต และการดำเนินธุรกิจ มีความจำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่คนในชุมชน บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการ นักศึกษา องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะสามารถร่วมกันพัฒนาศักยภาพให้พร้อมในทุกๆ ด้านรวมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ด้านการผลิต

การผลิตส่วนใหญ่จะผลิตต่อเมื่อมีพ่อค้าคนกลางจ้างให้ผลิต ซึ่งระบบการทำงานไม่ต่างกันมากนัก ในขั้นตอนการผลิตจะทำงานเป็นลำดับขั้นไป โดยมีการวางแผนกำหนดไว้ ก่อนทำแบบง่ายๆ ประยุกต์ปรับเปลี่ยนบ้าง ตามสถานการณ์ เพื่อให้สามารถผลิตได้ทันตามกำหนด โดยมีการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์กันเอง ก่อนนำส่งลูกค้า

3.2 ด้านการตลาด

ด้านการตลาด จัดอยู่ในระดับค่อนข้างดีสำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่ ที่เป็นกลุ่มที่ทำการส่งออกสินค้าทั้งภายใน และต่างประเทศ รวมไปถึงการจัดจำหน่ายเอง แต่สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางจนถึงขนาดเล็ก ต่างประสบปัญหา ด้านตลาดรองรับสินค้า เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจ ทำให้มียอดสั่งซื้อสินค้าน้อยลง ขาดการพัฒนาข่าวสารทางการตลาด ไม่ทันต่อกระแสตลาดโลก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ทำงานในลักษณะรับงานกันเป็นทอดๆ รายได้จึงคิดเป็นรายชิ้นงานบ้าง เหมารวมบ้าง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยึดติดกับการทำงานแบบเก่า หากมีการดำเนินงานร่วมกัน ก็จะสามารถสร้างทางเลือกด้านการตลาดได้มากขึ้น โดยการรวมกลุ่ม

3.3 ด้านการวางแผนผลิต

การวางแผนงานเป็นแบบวันต่อวัน อาจปรับเปลี่ยนแผนงานบ้างตามความเหมาะสมโดยให้พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กระจายงานให้ ซึ่งจะเป็นการตัดสินใจตามความสามารถในการทำงานของผู้ประกอบการเอง จนเกิดปัญหาการตัดราคา และการแย่งงานกันขึ้น ส่งผลให้รายได้น้อยลง ถือว่าเป็นการวางแผนงานที่ยังไม่ดีพอ ผู้ประกอบการต่างยึดติดกับการทำงานแบบเก่า หากแก้ไขด้วยการรวมกลุ่มในลักษณะสหกรณ์ ก็จะสามารถลดปัญหาการตัดราคาลงได้

3.4 ด้านการดำเนินธุรกิจ

มีการจัดการต่างๆ ไม่เป็นระบบมากนัก แต่สามารถจัดการสิ่งต่างๆ ภายในกลุ่มธุรกิจของตนเองได้เป็นอยากรดี ยังขาดระเบียบการจัดการ การบริหาร และการทำบัญชี ทำการบริหารอย่างง่าย อาจมีการวางแผน และปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมของเนื้องาน และตามความสามารถ ในการดำเนินธุรกิจโดยภาพรวมแล้ว จะเน้นการเลือกวัสดุ และทำให้ทันตามกำหนดงานเท่านั้น หากขาดการเลือกวัสดุ และการตรงต่อเวลาแล้วละก็จะส่งผลทำให้ปัญหาตามมาในการดำเนินธุรกิจได้

การวิเคราะห์หลักเกณฑ์การคัดสรรปี พ.ศ. 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยปี พ.ศ. 2549 (OTOP Product Champion) เป็นเกณฑ์การพิจารณาการให้คะแนนผลิตภัณฑ์ ของคณะกรรมการอำนวยการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมมี 9 กลุ่ม ซึ่งได้รับเกณฑ์ดังนี้

1 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คุณผกาพรรณ คำหล้า

ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักแต่งสี

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักแต่งสี มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 78 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 3 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์ เป็นสินค้าที่มีคุณภาพระดับกลางที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 4 ดาวได้

2 กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คุณชวลา ไชยยัง

ผลิตภัณฑ์กล่องใส่ของ

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์กล่องใส่ของ-แจกัน มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 51 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 2 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

3 กลุ่มตัวอย่างที่ 3 คุณไพริน ยวงขาว

ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่ง

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่ง มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 47 คะแนน

จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 1 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่ไม่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 2 ดาวได้ เนื่องจากมีจุดอ่อนมากและยากต่อการพัฒนา

4 กลุ่มตัวอย่างที่ 4 คุณจันทร์สม หน่อจันทร์แก้ว

ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไม้ตกแต่ง

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาคนตรีไม้ตกแต่ง มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 58 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 2 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

5 กลุ่มตัวอย่างที่ 5 คุณพิชิต ปัญญา

ผลิตภัณฑ์เก้าอี้การ์ตูนไม้

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์เก้าอี้การ์ตูนพื้นที่ไม้ มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 52 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 2 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

6 กลุ่มตัวอย่างที่ 6 คุณนิภาพร บุตรชัย

ผลิตภัณฑ์ผืนเสื่อแต่งงาน

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์ผืนเสื่อแต่งงาน มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 60 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 2 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

7 กลุ่มตัวอย่างที่ 7 คุณวชิระ สีจันทร์

ผลิตภัณฑ์กลุ่มวาดภาพ

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์ภาพวาดตกแต่ง มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 61 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 2 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

8 กลุ่มตัวอย่างที่ 8 คุณอุไร กิตติกุล

ผลิตภัณฑ์เก้าอี้รูปการ์ตูน

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์เก้าอี้ไม้แกะสลักตกแต่งสี มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 82

คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์เป็นสินค้าที่มีศักยภาพ เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ และสามารถพัฒนาสู่สากลได้

9 กลุ่มตัวอย่างที่ 9 คุณไพลิน กิตติกุศล

ผลิตภัณฑ์เดินเส้นลวดลายตกแต่ง

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผลิตภัณฑ์เก้าอี้ไม้แกะสลักตกแต่งสี มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 82 คะแนน จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว ซึ่งทางกลุ่มยังมีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์ เป็นสินค้าที่มีศักยภาพ เป็นที่ยอมรับระดับประเทศ และสามารถพัฒนาสู่สากลได้

จากการวิเคราะห์ในด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 ใน

ส่วน ก ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน

ประเด็นที่ 1 ด้านการผลิต

ประเด็นที่ 2 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน

ส่วน ข ด้านความเป็นไปได้ทางการตลาด

ประเด็นที่ 1 ด้านการตลาด

ประเด็นที่ 2 ด้านเรื่องราวหรือตำนานของผลิตภัณฑ์

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์

พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน มีบางกลุ่มที่มีข้อบกพร่องอีกหลายจุดที่ยังไม่ตรงตามเกณฑ์ ด้านส่วน ก ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน หลักๆจะเป็น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นแบบดั้งเดิมไม่มีการพัฒนา หรือแม้แต่วิธีการของบรรจุภัณฑ์ ขาดการจัดทำบัญชี หรือไม่มีก็มีการจัดทำบัญชีอย่างง่าย ๆ ไม่เป็นระบบ ส่วน ข ด้านความเป็นไปได้ทางการตลาด หลักๆจะเป็น ด้านการตลาด ที่แหล่งจำหน่ายหลักๆของสินค้า จะอยู่ในตลาดภายในจังหวัด ส่วนน้อยจะอยู่ตลาดระหว่างจังหวัด และตลาดต่างประเทศ ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ และคุณลักษณะค่อนข้างดี แต่ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพค่อนข้างดีเช่นกัน ด้านบรรจุภัณฑ์/ฉลาก และตราสินค้า ผลิตภัณฑ์มีบรรจุภัณฑ์ต้องปรับปรุงอย่างมาก

ส่วนบางกลุ่มที่มี ข้อบกพร่องเล็กน้อย คุณภาพวรรณ คำห่อ ระดับ 3 ดาว คุณอุไร กิตติกุศลระดับ 4 ดาว และคุณไพลิน กิตติกุศลระดับ 4 ดาว มีคะแนนในส่วน ค หลักเกณฑ์การ

พิจารณาด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ได้คะแนนเต็ม จึงมีคะแนนสูงกว่า ผู้ประกอบการอื่นๆ รับผิดชอบส่วนนี้น้อย

สรุปการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการคัดสรรสุดยอด ของสินค้าระดับหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549 ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 และบทที่ 6 ซึ่งสรุปผลวิเคราะห์ไปแล้ว

การศึกษาแนวทางที่จะพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ยกระดับสู่การพัฒนาสินค้าท้องถิ่น ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

การพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ยกระดับสู่การพัฒนาสินค้าท้องถิ่น ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่นใน อำเภอบางบาล จังหวัดพิษณุโลก ที่ผ่านมายังไม่มีการ พัฒนากลุ่มอาชีพเท่าที่ควร ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ จากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ ได้ข้อมูลในทุกๆ ด้านเกี่ยวกับเรื่องความต้องการของชุมชน ในการพัฒนาสินค้าท้องถิ่น สู่มาตรฐาน โดยการนำแนวการวิเคราะห์จากโครงการวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัย และพัฒนา สินค้าท้องถิ่น สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น ของตำบลบ้านแหวน อำเภอบางบาล จังหวัดพิษณุโลก” อัญชลี โสมดี. (2549) เป็นการขยายพื้นที่การศึกษา

จากการสำรวจที่ผ่านมาทำให้ได้องค์ความรู้ ที่จะนำมาพัฒนาการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของท้องตลาด โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่ คนในชุมชน บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการ นักศึกษา องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ระดมความคิดเห็น ความร่วมมือของทุกฝ่าย จากการเรียนรู้ และทำงานร่วมกัน ทำให้เข้าใจถึงความต้องการ ปัญหา ค้นพบอุปสรรค เพื่อนำมาวิเคราะห์ และหาหนทางแก้ไขจนได้ข้อมูลต่างๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุป และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาที่ผ่านมาทำให้ได้องค์ความรู้จนสามารถจะนำมาพัฒนาในส่วนต่างๆ ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมระดมความคิดเห็น และความร่วมมือของทุกฝ่าย ที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะ เชิงยุทธศาสตร์จังหวัด และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านการจ้างงาน และประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ประชาชนในหมู่บ้านเกิดความรักใคร่กลมเกลียวกัน รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ทำให้ประชาชน สามารถประกอบอาชีพในชุมชน โดยไม่ต้องละทิ้งถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อเข้าไปหา
งานทำตามเมืองหลวง หรือเมืองใหญ่ๆเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ เช่น ปัญหา
ต่างๆ ทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางด้านการสาธารณสุข และปัญหาทางด้านอาชญากรรม ฯลฯ
เมื่อประชาชน มีรายได้จากการประกอบอาชีพที่สุจริต ทำให้ ปัญหาต่างๆ มีแนวโน้มลดน้อยลง
ตามลำดับ ควรหาทางแก้ไขทางเศรษฐกิจในเรื่อง เครื่องอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน
การเข้าถึงบริการของรัฐ และการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ แนวทางวิคิด และข้อมูลข่าวสาร
หากมีปัญหาค้างคาเกิดขึ้น ถ้าได้ ร่วมคิด ร่วมวางแผนมีผลต่อความต้องการปัญหา และอุปสรรคต่างๆ
จะสามารถช่วยลดภาวะความเหลื่อมล้ำ จากการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถสร้างสรรค์
กระบวนการพัฒนาชุมชนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายได้ จึงควรมีการกำหนด โครงการระดับชาติขึ้นมา
เพื่อให้เกิดกระบวนการดังกล่าว ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาด้านธุรกิจชุมชน ความยากจนได้จริงใน
ทุกพื้นที่ นั่นหมายถึงจะต้องสร้างด้วยการฝึกอบรมบุคลากรที่จะเข้าไปเป็นแกนกลาง ในการขับเคลื่อน
กระบวนการดังกล่าว เป็นประจำ โดยไม่จำเป็นต้องสร้างทางวัดตามนัก ชาวบ้านทุกชุมชน
จะสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์จังหวัด ควรกำหนดให้ทุกตำบลดำเนิน
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นกระบวนการ เน้นการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน
ต้องไม่บีบบังคับด้านเวลา ให้ทุกพื้นที่ดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเงื่อนไขเวลาเดียวกัน หรือ
ตามระบบการใช้งบประมาณ เนื่องจากการขับเคลื่อนแบบนี้ต้องอาศัยความสมัครใจของทุกคน
ในพื้นที่เป็นตัวหลัก และการตระหนัก ที่จะต้องปรับวิธีคิด วิธีปฏิบัติของตนเอง ซึ่งจะได้จากการ
เรียนรู้ และการปฏิบัติจริงร่วมกัน ไม่ใช่ทำตามคำสั่งจากเบื้องบนที่ทำโครงการให้เสร็จ
ตามเงื่อนไขเวลาของการใช้งบประมาณของรัฐ

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ผลจากการวิจัย จำเป็นจะต้องมีแกนนำที่ได้รับการ
ยอมรับนับถือ จากชุมชน เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการในชุมชน เป็นการแก้ไขปัญหในพื้นที่นั้น
คณะนักวิจัย อาจารย์ และนักศึกษา จำเป็นที่จะต้องมีการคัดเลือก ผู้ที่เหมาะสมกับบทบาทนี้
และคอยให้โอกาสให้ท่านเหล่านั้นมีโอกาสดำเนินการได้แสดงความคิดเห็น และปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการ
เรียนรู้และเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนต่อไป

สรุปผลโครงการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการสร้างความเข้าใจเบื้องต้น ตามความสนใจ
ร่วมคิดโดยคณะผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้นำชุมชน และภาคีต่างๆ อย่างผสมผสานกลมกลืน มีการเรียนรู้จากที่ได้ปฏิบัติ และการดำเนินงาน
ร่วมกัน คณะผู้วิจัยได้องค์ความรู้ต่างๆ ได้ข้อมูล บริบทชุมชน บริบทของธุรกิจชุมชน ร่วมสรุป
นิยามความหมายปัญหาความต้องการสาเหตุ และแนวทางพัฒนาชุมชน ร่วมวิเคราะห์ปัญหา

สาเหตุ และแนวทางพัฒนาชุมชนของตนเอง ได้ศึกษาภาพทางธรรมชาติ และภูมิปัญญา ของชุมชน ได้ศึกษาฐานพื้นที่ต้นแบบ กลุ่มอาชีพต้นแบบ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนการออกแบบ ขั้นตอนการผลิต การจำหน่าย และงานแสดงนิทรรศการ การมีส่วนร่วมกัน เป็นแก้ไขปัญหา ที่สลับซับซ้อนเชื่อมโยง กับหลายฝ่ายหลายหน่วยงาน หลายปัจจัยจะมีผลดีต้องอาศัยนักวิจัย ที่ต้องคลุกคลี คิด ทำ และสรุปบทเรียนเป็นระยะร่วมกับชาวบ้านในชุมชน นั้นหมายถึง นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ในท้องถิ่น ที่ควรมาจากหลายสาขาวิชาด้วยกัน เช่น สาขาศิลปกรรม สาขาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ วิชาทางด้านการพัฒนาชุมชน การบริหารจัดการ การตลาด การประชาสัมพันธ์ สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สำหรับสิ่งที่ควรรับผิดชอบ คือ เมื่อคณะนักวิจัย ได้สิ้นสุดขั้นตอนการปฏิบัติการ วิจัยแล้วแล้วควรประสาน บุคคล หรือหน่วยงานที่จะเป็นผู้ประสานงานเป็นแกนกลาง ในการทำงาน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ และพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

